

บทที่ 5

สรุป และอภิปรายผล

การสรุปผลการวิเคราะห์

จากการศึกษาถึงถ้อยคำแปลภาษาไทยจากนวนิยายทั้ง 6 เรื่อง โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะวิเคราะห์ถึงรูปแบบของคำที่ใช้ในการถ่ายทอดความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนภาษาอังกฤษเป็นถ้อยคำแปลภาษาไทย ตลอดจนรวบรวมถ้อยคำแปลเพื่อหาแนวปฏิบัติในการเลือกใช้ถ้อยคำแปลภาษาไทยที่มีความหมายเทียบเคียงกับเครื่องหมายวรรคตอนในภาษาอังกฤษทั้ง 6 ชนิดนั้น สามารถสรุปผลได้ดังนี้

รูปแบบของคำที่ใช้ในการถ่ายทอดความหมายของถ้อยคำแปล

จากการวิเคราะห์ถ้อยคำแปลของเครื่องหมายวรรคตอนทั้ง 6 ชนิดนั้น ผู้วิจัยได้แบ่งถ้อยคำแปลตามหน้าที่ของเครื่องหมายวรรคตอนแต่ละชนิด ทำให้สามารถแบ่งเครื่องหมายวรรคตอนออกเป็น 2 กลุ่มได้ดังนี้ กลุ่มที่ 1 คือเครื่องหมายจุลภาค เครื่องหมายทวิภาค เครื่องหมายอัฒภาค และเครื่องหมายเส้นขีดยาว ซึ่งเครื่องหมายวรรคตอนทั้ง 4 ชนิดนี้มีหน้าที่หลักเหมือนกัน คือทำหน้าที่นำหน้าส่วนที่มาอธิบายความหรือขยายความ ทำหน้าที่เป็นการแสดงรายการ และทำหน้าที่แทนคำสันธาน และกลุ่มที่ 2 คือ เครื่องหมายปรัศนี และเครื่องหมายอัศเจรีย์ ซึ่งเครื่องหมายวรรคตอนทั้ง 2 ชนิดนี้ใช้เพื่อสื่อถึงอารมณ์เหมือนกัน ซึ่งจากการวิเคราะห์ถ้อยคำแปลทำให้สามารถสรุปรูปแบบของคำที่ใช้ในการถ่ายทอดความหมายของถ้อยคำแปลได้ดังนี้

1. รูปแบบของคำที่ใช้ในการถ่ายทอดความหมายของถ้อยคำแปลเมื่อทำหน้าที่นำหน้าส่วนที่มาอธิบายความหรือขยายความ จากการวิเคราะห์ถ้อยคำแปลที่ได้พบว่าเมื่อเครื่องหมายจุลภาค ทวิภาค อัฒภาค และเส้นขีดยาวทำหน้าที่นำหน้าส่วนที่มาอธิบายหรือขยายความ รูปแบบของการเสนอความหมายของถ้อยคำแปลนั้นจะใช้ชนิดของคำในภาษาไทยเป็นตัวนำเสนอความหมายของถ้อยคำแปล ซึ่งชนิดของคำในภาษาไทยที่นำมาใช้ในการอธิบายความหรือขยายความ ได้แก่ คำสรรพนาม คือคำสรรพนามที่ใช้แทนนามที่ติดต่อกัน หรือเป็นข้อความที่มีประโยคซ้อนเข้ามา เช่นคำว่า “ผู้ที่ ผู้ซึ่ง” คำวิเศษณ์ เช่นคำว่า “ที่ ซึ่ง อัน” คำประสมที่นำมาต่อกับคำวิเศษณ์หรือคำกริยา เช่นคำว่า “อย่าง” คำที่เป็นเหตุของความเบื้องต้น เช่นคำ

ว่า “เพราะ ด้วย เหตุเพราะ เหตุว่า ด้วยว่า เพราะว่” หรือคำขยายบท เบื้องต้น เช่นคำว่า “เพื่อว่า เพื่อให้” ซึ่งคำเหล่านี้ถือว่าเป็นบทขยาย ที่ใช้ในการขยายความ เชื่อมความ หรืออธิบายความ และให้รายละเอียด ทั้งสิ้น

2. รูปแบบของคำที่ใช้ในการถ่ายทอดความหมายของถ้อยคำแปลเมื่อเป็นการแสดงรายการจากการวิเคราะห์ถ้อยคำแปลของเครื่องหมายจุลภาค ทวิภาค อัฒภาค และเส้นขีดยาว พบว่ารูปแบบของการเสนอความหมายของถ้อยคำแปลที่ทำหน้าที่เป็นการแสดงรายการนั้น มักจะใช้ถ้อยคำแปลที่มีลักษณะบ่งบอกว่าเป็นการแจกแจงรายการ การยกตัวอย่าง หรือแสดงให้เห็นว่าจะต้องมีข้อความที่ตามหลังมาอีก เพื่อต้องการอธิบายความให้รายละเอียดเพิ่มเติม ซึ่งตรงกับชนิดของคำในภาษาไทย คือ คำบุพบท เช่นคำว่า “คือ เช่น ดังนี้ ดังต่อไปนี้”

3. รูปแบบของคำที่ใช้ในการถ่ายทอดความหมายของถ้อยคำแปลเมื่อทำหน้าที่แทนคำสันธาน

จากการวิเคราะห์ถ้อยคำแปลที่ได้จากเครื่องหมายจุลภาค ทวิภาค อัฒภาค และเส้นขีดยาว พบว่ารูปแบบของการเสนอความหมายของถ้อยคำแปลเมื่อทำหน้าที่แทนคำสันธานจะใช้คำสันธานในภาษาไทยแทนถ้อยคำแปล ซึ่งถ้อยคำแปลที่ได้จะคำนึงถึงหน้าที่ของสันธานเป็นสำคัญ กล่าวคือเมื่อคำสันธานนั้นทำหน้าที่เชื่อมความคล้ายตามกัน จะใช้คำว่า “กับ และ ทั้ง ดังนั้น” เมื่อคำสันธานทำหน้าที่เชื่อมความที่ขัดแย้งกัน จะได้ถ้อยคำแปลว่า “แต่ แต่ทว่า” หรือเมื่อทำหน้าที่เชื่อมความที่เป็นเหตุผลแก่กัน จะใช้คำว่า “เพราะ เนื่องจาก เนื่องจาก” และเมื่อคำสันธานทำหน้าที่เชื่อมความที่เลือกเอา ถ้อยคำแปลที่ใช้คือ “หรือ”

4. รูปแบบของคำที่ใช้ในการถ่ายทอดความหมายของถ้อยคำแปลเมื่อทำหน้าที่สื่อถึงอารมณ์

จากการวิเคราะห์ถ้อยคำแปลของเครื่องหมายปริศนี และเครื่องหมายอัศเจรีย์ พบว่ารูปแบบของการเสนอความหมายของถ้อยคำแปลนั้น จะมีการใช้ชนิดของคำในภาษาไทย ดังนี้ คำปฤจฉาสรรพนาม คือคำสรรพนามที่ใช้เป็นคำถาม เช่นคำว่า “ใคร อะไร ไหน” คำปฤจฉาวิเศษณ์ คือคำวิเศษณ์ที่แสดงความสงสัยหรือใช้ในคำถาม เช่นคำว่า “ใด ไย เหตุไร” คำประติเชธวิเศษณ์ คือคำวิเศษณ์ที่บอกความห้าม หรือความไม่รับรอง เช่นคำว่า “เปล่า มิได้ หามิได้” หรือคำนิยมวิเศษณ์ คือคำวิเศษณ์ที่บอกกำหนดเขตของความหมายชัดเจน ว่าเป็นสิ่งนี้สิ่งนั้นอย่างเดียว เช่นคำว่า “อย่างนั้น อย่างนี้ กระนี้ เอง ดอก ที่เดียว” และเป็นคำกริยานุเคราะห์ คือกริยาที่ใช้ช่วยกริยาอื่นให้ได้ความครบตามระเบียบของกริยา โดยมักใช้ประกอบข้างหน้าหรือข้างหลังกริยาก็ได้ ในการแปลมักใช้ประกอบข้างหลังกริยา เช่นคำว่า “ชิ เกิด นะ” ซึ่งคำกริยานุเคราะห์นี้อาจเรียกว่า

เป็นส่วนอนุภาคคำลงท้ายในภาษาไทยก็ได้ นอกจากนั้นยังใช้คำอุทานด้วย เช่น
“ช่าง...เสียเหลือเกิน”

แนวปฏิบัติในการเลือกใช้ถ้อยคำแปล

จากการวิเคราะห์ถ้อยคำแปลของเครื่องหมายวรรคตอนทั้ง 6 ชนิด สามารถสรุปแนวปฏิบัติในการเลือกใช้ถ้อยคำแปลในภาษาไทยที่มีความหมายเทียบเคียงกับเครื่องหมายวรรคตอนในภาษาอังกฤษได้ โดยแบ่งเครื่องหมายวรรคตอนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย เครื่องหมายจุลภาค ทวิภาค อัฒภาค และเส้นขีดยาว ในกลุ่มนี้แนวปฏิบัติในการเลือกใช้ถ้อยคำแปลจะพิจารณาถึงหน้าที่ของเครื่องหมายวรรคตอนเป็นหลัก กลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย เครื่องหมายปริศนี และอัศเจรีย์ ในกลุ่มนี้แนวปฏิบัติในการเลือกใช้ถ้อยคำแปลจะพิจารณาถึงวันลีลาเป็นสำคัญ ดังนี้

1. แนวปฏิบัติในการเลือกใช้ถ้อยคำแปลของเครื่องหมายจุลภาค ทวิภาค อัฒภาค และเส้นขีดยาว

แนวปฏิบัติในการเลือกใช้ถ้อยคำแปลของเครื่องหมายจุลภาค ทวิภาค อัฒภาค และเส้นขีดยาวจะพิจารณาถึงหน้าที่ของเครื่องหมายวรรคตอนเป็นสำคัญ กล่าวคือเมื่อเครื่องหมายวรรคตอนนั้น ๆ ทำหน้าที่นำหน้าส่วนขยาย เป็นการแสดงรายการ หรือแทนคำสันธานในประโยค ถ้อยคำแปลที่ใช้ในประโยคจะขึ้นอยู่กับว่าเครื่องหมายวรรคตอนนั้นทำหน้าที่อะไร เพื่อให้ได้ความหมายที่ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ โดยหลักของการเลือกใช้ถ้อยคำแปลนั้นคือ

1.1 เมื่อเครื่องหมายวรรคตอนทำหน้าที่นำหน้าส่วนขยาย ถ้อยคำแปลที่ใช้มากที่สุด ได้แก่ “ว่า” คิดเป็นร้อยละ 63.63 “เป็น” คิดเป็นร้อยละ 9.66 “คือ” คิดเป็นร้อยละ 8.52 ส่วนคำอื่นนิยมใช้รองลงมาได้แก่ “ผู้เป็น อันเป็น ซึ่ง ซึ่งเป็น กล่าวคือ คือว่า จึงนับว่า เช่นดังนี้ ซึ่งมีแต่ ซึ่งประกอบด้วย ดังนี้ ดังต่อไปนี้ ดูราวกับว่า นั่นคือ นั่นก็คือ ว่าดังนี้ ทั้งเพียง มีทั้ง แม้แต่”

1.2 เมื่อเครื่องหมายวรรคตอนทำหน้าที่เป็นการแสดงรายการ ถ้อยคำแปลที่ใช้มากที่สุด ได้แก่ “คือ” คิดเป็นร้อยละ 68.42 “มี” คิดเป็นร้อยละ 10.52 ส่วนคำอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 2.63 ดังนี้ “เช่น เช่น...เป็นต้น ตั้งแต่ มีทั้ง ไม่ว่าจะเป็น ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง”

1.3 เมื่อเครื่องหมายวรรคตอนทำหน้าที่แทนคำสันธาน ถ้อยคำแปลที่ใช้มีดังนี้ เมื่อทำหน้าที่เชื่อมความที่คล้ายตามกัน ใช้คำว่า “แล้วก็ และ” เมื่อทำหน้าที่เชื่อมความที่ขัดแย้งกัน ใช้คำว่า “แต่ แต่ทว่า ส่วน” เมื่อทำหน้าที่เชื่อมความที่เป็นเหตุผลแก่กัน ใช้คำว่า “เพราะ เนื่องจาก ด้วย ดังนั้น” และเมื่อทำหน้าที่เชื่อมความที่เลือกเอา ใช้คำว่า “หรือ”

2. แนวปฏิบัติในการเลือกใช้ถ้อยคำแปลของเครื่องหมายปริศนี และอัศเจรีย์

จากการวิเคราะห์ถ้อยคำแปลที่ได้ของเครื่องหมายปริศนีและเครื่องหมายอัศเจรีย์ พบว่าเครื่องหมายทั้งสองประเภทนี้เป็นเครื่องหมายที่ใช้ในการสื่ออารมณ์ สิ่งที่เป็นตัวกำหนดในการเลือกถ้อยคำแปลของทั้งสองเครื่องหมายนี้ จะต้องเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ และสามารถตัดสินใจได้ว่าถ้อยคำแปลใดจะเหมาะสมกับสถานการณ์ใด ดังนั้นแนวปฏิบัติที่ผู้แปลยึดถือในการสรรหาถ้อยคำแปลนั้น พิจารณาจากวัจนลีลาในนวนิยายนั่นเอง โดยถ้อยคำแปลที่เลือกใช้นั้นพิจารณาจากระดับของวัจนลีลาทั้ง 5 ระดับ ตามที่ มาร์ติน โจส (Joos, 1961) นักภาษาศาสตร์ได้แบ่งไว้ดังนี้ วัจนลีลาตายตัว (frozen style) วัจนลีลาเป็นทางการ (formal style) วัจนลีลาหารือ (consultative style) วัจนลีลาเป็นกันเอง (casual style) และวัจนลีลาสนิทสนม (intimate style)

ผู้วิจัยพบว่าในการวิเคราะห์ถ้อยคำแปลที่ได้จากเครื่องหมายปริศนีและเครื่องหมายอัศเจรีย์ในนวนิยายทั้ง 6 เรื่องนั้น มีวัจนลีลาการใช้ภาษาอยู่ 3 ระดับเท่านั้นคือวัจนลีลาหารือ วัจนลีลาเป็นกันเอง และวัจนลีลาสนิทสนม ซึ่งวัจนลีลาสนิทสนมพบมากที่สุด เนื่องจากนวนิยายทั้ง 6 เรื่องที่ได้นำมาวิเคราะห์นั้น ถึงแม้ว่าประเภทของนวนิยายจะแตกต่างกันตามที่ได้แบ่งไว้แต่นวนิยายทั้ง 6 เรื่องต่างมีสถานการณ์ในการใช้ภาษาตรงกัน คือเป็นการใช้ภาษาระหว่างคนในครอบครัว เพื่อนสนิท หรือคนในวงการเดียวกันเท่านั้น ดังนั้นถ้อยคำแปลที่ได้จึงมักพบในวัจนลีลาสนิทสนมมากกว่าในวัจนลีลาแบบอื่น จะเห็นได้ว่าการเลือกถ้อยคำแปลให้ถูกต้องและเหมาะสมนั้นขึ้นอยู่กับวัจนลีลาที่ปรากฏในนวนิยายแต่ละประเภทด้วย

ผู้วิจัยสามารถหาแนวปฏิบัติในการเลือกใช้ถ้อยคำแปลของเครื่องหมายปริศนีและเครื่องหมายอัศเจรีย์ โดยแบ่งถ้อยคำแปลตามลีลาการใช้ภาษาทั้ง 3 ระดับได้ ดังนี้

2.1 เมื่อถ้อยคำแปลที่ใช้อยู่ในสถานการณ์แบบวัจนลีลาหารือ ถ้อยคำแปลที่ใช้ เช่น “อย่างไร ทำไมหรือ บ้างไหม เพียงไร มิใช่หรือ เมื่อไรหรือ ยังไงบ้าง ยังไงหนอ เล่าหรือเปล่า หรือไม่หนอ เหตุไฉนหนอ ไหม อย่างนั้นหรือ อย่างไร อะไร อะไรหรือ อะไรกันหนอ”

2.2 เมื่อถ้อยคำแปลที่ใช้อยู่ในสถานการณ์แบบวัจนลีลาเป็นกันเอง ถ้อยคำแปลที่ใช้ เช่น “ใช่ไหม ได้ไหม บ้างไหม ยังไง ริ รินี้ ริเปล่า หรือ หรือนี หรือเปล่า หรือยัง หรือยัง เล่า ไหม ไหมนี้ ไหมเล่า อยากรู้นอ เปล่าหนอ มิใช่หรือ ไม่ใช่หรือ หรือไม่หนอ จันหรือจริง ๆ หรือนี เจียวหรือ เขียวหรือ ด้วยหรือ ดอกหรือ นันหรือ ยังจันหรือ ยังจันไหม เลยหรือ เล่า แล้วหรือ แหละหรือ อย่างนั้นหรือ กระทบ ข้าง...เหลือเกิน ชี เกิดหรือ นะหรือ สักหน่อย หนอ หรอกหรือ”

2.3 เมื่อถ้อยคำแปลที่ใช้อยู่ในสถานการณ์แบบวัจนลีลาสนิทสนม ถ้อยคำแปลที่ใช้ เช่น “ใช่ไหมล่ะ ยังไงล่ะ ริใจ ริเปล่านะ รียัง รียังล่ะ หรือใจ หรือเปล่านะ หรือเปล่านี้ หรือเปล่าล่ะ หรือยังงัยกัน ไหนล่ะ ไหมล่ะ อะไรนะ อะไรริ จันริ จันเหรอ จันเรอะ เขียวรี ดอกกริ เทียวรี นีละ เนียนะ ยังจันนี้ ยังจันริ เลยริ เลยเหรอ ช่าง...เลยนะ ชินะ นะ นะเหรอ เรอะ ละ ละชิ หรอกริ เหรอ”

การอภิปรายผล

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลของการใช้ถ้อยคำแปลของเครื่องหมายวรรคตอนทั้ง 6 ชนิด คือ เครื่องหมายจุลภาค เครื่องหมายทวิภาค เครื่องหมายอัฒภาค เครื่องหมายเส้นขีดยาว เครื่องหมายปรัศนี และเครื่องหมายอัศเจรีย์ ที่ปรากฏในนวนิยายทั้ง 6 เรื่อง คือ เรื่องลอร์ดน้อย ฟอนเต็ลรอย เรื่องเพื่อนยาก เรื่องในสวนรัก เรื่องทาสประเพณี เรื่องไฮดี้ และเรื่องแฮร์รี พอตเตอร์ กับศิลาอาถรรพ์ นั้น ผู้วิจัยพบข้อสังเกตที่น่าสนใจ ดังนี้

1. รูปแบบของคำที่ใช้ในการถ่ายทอดความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนภาษาอังกฤษเป็นถ้อยคำแปลภาษาไทย คือ การใช้ชนิดของคำในภาษาไทยเป็นถ้อยคำแปล ทั้งนี้ผู้แปลจะเลือกใช้ถ้อยคำแปลใดนั้นขึ้นอยู่กับหน้าที่ของเครื่องหมายวรรคตอนด้วย กล่าวคือ เมื่อเครื่องหมายวรรคตอนใช้ทำหน้าที่นำหน้าส่วนที่มาอธิบายความหรือขยายความในประโยค ชนิดของคำในภาษาไทยที่ใช้เป็นถ้อยคำแปลคือ คำสรรพนาม และคำวิเศษณ์ หรือเมื่อเครื่องหมายวรรคตอนทำหน้าที่เป็นการแสดงรายการ ชนิดของคำในภาษาไทยที่ใช้เป็นถ้อยคำแปลคือ คำบุพบท และเมื่อเครื่องหมายวรรคตอนทำหน้าที่แทนคำสันธาน ชนิดของคำในภาษาไทยที่ใช้เป็นถ้อยคำแปลคือ คำสันธานเช่นเดียวกัน หรือเมื่อเครื่องหมายวรรคตอนทำหน้าที่สื่ออารมณ์ ชนิดของคำภาษาไทยที่ใช้เป็นถ้อยคำแปลคือคำวิเศษณ์ และคำอุทานนั่นเอง ซึ่งเมื่อใช้คำเหล่านี้ในบทแปลภาษาไทยแล้ว ก็จะสามารถสื่อความหมายได้ตรงตามความหมายที่เครื่องหมายวรรคตอนภาษาอังกฤษต้องการสื่อ และยังถือว่าถ้อยคำแปลภาษาไทยที่ได้มีความเทียบเคียงกับความหมายของเครื่องหมายวรรคตอนภาษาอังกฤษอีกด้วย

2. แนวปฏิบัติในการเลือกใช้ถ้อยคำแปลภาษาไทยให้มีความหมายเทียบเคียงกับเครื่องหมายวรรคตอนในภาษาอังกฤษนั้น สามารถพิจารณาได้จากหน้าที่ของเครื่องหมายวรรคตอนและวัจนลีลาในประโยคที่ปรากฏเครื่องหมายวรรคตอน โดยเครื่องหมายวรรคตอนนั้นทำหน้าที่ใดในประโยค แล้วจึงเลือกใช้ชนิดของคำในภาษาไทยมาสื่อความหมายเป็นถ้อยคำแปล และในประโยคนั้นปรากฏการใช้วัจนลีลาแบบใด ซึ่งประเภทของนวนิยายมีส่วนช่วยในการ

พิจารณาว่าในประโยคนั้นมีการใช้วัจนลีลาแบบใด เพื่อจะได้เลือกถ้อยคำแปลภาษาไทยมาใช้ให้เหมาะสมและกลมกลืนกับประโยคแปลให้ได้มากที่สุด

3. เครื่องหมายวรรคตอนที่สามารถถ่ายทอดความหมายเป็นภาษาไทยที่ถูกต้องนั้น มีได้หลายสำนวนแปล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหน้าที่ของเครื่องหมายวรรคตอน และวัจนลีลา โดยจะเห็นว่าแม้เครื่องหมายวรรคตอนทำหน้าที่เดียวกัน แต่ถ้อยคำแปลที่ได้ก็มีความแตกต่างกัน จากการวิเคราะห์ถ้อยคำแปลที่พบในข้อความที่มีลีลาการใช้ภาษาต่างกัน พบว่า ถ้อยคำแปลที่ได้มีความแตกต่างกัน โดยถ้อยคำแปลที่อยู่ในข้อความที่มีลีลาการใช้ภาษาแบบวัจนลีลาสนิทสนม หรือเป็นกันเอง จะมีการใช้อุนภาคคำลงท้ายในถ้อยคำแปลมากกว่าข้อความที่มีลีลาการใช้ภาษาแบบวัจนลีลาหรือ เช่น ตัวอย่างประโยคที่ว่า “What are you doing?” ถ้อยคำแปลที่ได้ในวัจนลีลาหรือคือคำว่า “อะไร” ในขณะที่ถ้อยคำแปลในวัจนลีลาสนิทสนม หรือวัจนลีลาเป็นกันเอง คือคำว่า “อะไรเหวอ อะไรละ” เป็นต้น สิ่งที่ทำให้ถ้อยคำแปลมีความแตกต่างกันตามลีลาการใช้ภาษาคือ อุนภาคคำ ลงท้ายในภาษานั้นเอง

4. จากการศึกษาและรวบรวมถ้อยคำแปลของเครื่องหมายวรรคตอนจากนวนิยายนั้น ผู้วิจัยพบว่าการที่ถ้อยคำแปลของเครื่องหมายวรรคตอนที่พบในนวนิยายมีความแตกต่างกันนั้น ขึ้นอยู่กับสำนวนการแปลของนักแปลแต่ละท่านด้วย ยกตัวอย่างเช่นเรื่อง “ลอร์ดน้อยฟอนเต็ลรอย” ซึ่งผู้แปล (เนืองน้อย ศรีธธา) อยู่ในยุคสมัยเก่า และเรื่อง “แฮร์รี พอตเตอร์กับศิลาอาถรรพ์” ซึ่งผู้แปล (สุมาลี) อยู่ในยุคสมัยปัจจุบัน ทำให้ถ้อยคำสำนวนที่ใช้มีความแตกต่างกัน เช่น คำว่า “What” ในเรื่อง “ลอร์ดน้อยฟอนเต็ลรอย” แปลว่า “อะไรกัน” ส่วนเรื่อง “แฮร์รี พอตเตอร์กับศิลาอาถรรพ์” แปลว่า “ไงกัน” เป็นต้น ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า ปัจจัยที่ทำให้นักแปลแต่ละท่านมีสำนวนที่แตกต่างกัน เนื่องมาจากยุคสมัยและช่วงเวลา กล่าวคือยุคสมัยที่แตกต่างกัน อันมีอิทธิพลมาจากเศรษฐกิจและสังคม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางภาษา ด้วยเหตุนี้นักแปลจึงต้องมีสำนวนแปลที่เข้ากับยุคสมัย และทันกับภาษาที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งตรงตาม ไฮม์ส์ (Hymes) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงทางภาษา ก็คือ การเปลี่ยนแปลงทางภาษาศาสตร์สังคมนั่นเอง (“Linguistic change is, in fact, sociolinguistic change.”) โดยไฮม์ส์เน้นว่าการศึกษากการเปลี่ยนแปลงของภาษาในปัจจุบันจะต้องนำบริบททางสังคมเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เพราะสภาพของโลกในปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญเกิดขึ้นหลายประการ นับตั้งแต่สมัยการปฏิวัติอุตสาหกรรมในยุโรปเป็นต้นมา ผลกระทบของความเปลี่ยนแปลงทางสังคมต่อภาษาคือทำให้เกิดความต้องการที่จะใช้ภาษาในหน้าที่หลากหลายและในแนวใหม่มากขึ้น ตัวอย่างเช่น การทำหน้าที่เป็นภาษามาตรฐาน การมีบทบาทระดับชาติและระดับนานาชาติ การเจริญเติบโตในด้านคำศัพท์

และรูปประโยคการปรับตัวเองให้เข้ากับยุคใหม่ เหล่านี้ล้วนแต่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในโลกปัจจุบันซึ่งแสดงความจริงที่ว่าภาษาเปลี่ยนแปลงตามสภาวะของสังคม (Hymes, 1964, p. 451 อ้างถึงใน อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2541, หน้า 24)

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. การที่ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ คือนวนิยาย อย่างเดียวนั้น จะพบลีลาการใช้ภาษาเป็นแบบหรือ แบบเป็นกันเอง และแบบสนทนาเท่านั้น ทำให้ถ้อยคำแปลที่ได้สามารถนำมาใช้ได้เฉพาะในการแปลประเภทนิยาย วรรณกรรม หรือเรื่องสั้น หากเป็นการแปลประเภทสารคดี บทความในเชิงวิชาการ ซึ่งมีลีลาการใช้ภาษาที่ตายตัว และเป็นทางการ ถ้อยคำแปลดังกล่าวอาจไม่เหมาะสมกับการแปลประเภทเชิงวิชาการ ดังนั้นผู้วิจัยมีความเห็นว่าจะมีการศึกษาถึงถ้อยคำแปลภาษาไทยของเครื่องหมายวรรคตอนที่ปรากฏอยู่ในข้อความเชิงวิชาการด้วย

2. ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรศึกษาถึงปัจจัยอื่นที่มีผลต่อการถ่ายทอดความหมายของถ้อยคำแปลต่าง ๆ นอกเหนือจากวจนลีลา เช่นปัจจัยทางด้านวัฒนธรรม มีผลต่อถ้อยคำแปลหรือไม่ อย่างไร

3. ผู้วิจัยมีความเห็นว่านวนิยายแต่ละเรื่องมีความแตกต่างกันตามยุคสมัย ดังนั้นควรศึกษานวนิยายในแต่ละสมัยนั้น มีความแตกต่างกันในด้านใดบ้าง เช่น ในด้านระดับของภาษา หรือลักษณะของภาษาไทยที่ปรากฏในนวนิยายแปล